

[Skatteministeren]

dretalsregering. Men det vigtigste er, at det er lykkedes at få bragt orden i statsfinanserne igen. Der var overskud på statsregnskabet i både 1986 og 1987, og det er en imponerende bedrift i betragtning af, hvor sort situationen tegnede sig i 1982.

Det er vigtigt, at vi ikke glemmer, at der stadig er en stor indenlandsk statsgæld, der skal betales renter og afdrag på. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at alene renteudgifterne af den opsamlede indenlandske statsgæld er så store, at de svarer til 6-7 pct. af bruttonationalproduktet - eller sagt på en anden måde: Hvis ikke vi i dag skulle betale renter af den gamle indenlandske statsgæld, kunne skattetrykket i år være 45-46 pct. i stedet for de ca. 52 pct. Altså et skattetryk af nogenlunde samme størrelsesorden som i 1982.

Men vi kommer selvfølgelig ikke videre i dag ved at ærgre os over, hvor meget skattetrykket kunne være lavere, hvis der ikke skulle betales renter af den indenlandske statsgæld. Vi må bare erkende, at det indsnævrer spillerummet for de kommende års økonomiske politik.

Samtidig må vi være klar over, at det høje skattetryk har betydelige skadevirkninger for mange borgere og derfor for samfundet som helhed. De høje skattesatser virker hæmmende for privat initiativ. Der er mange, som tænker, at det ikke kan betale sig at gøre en ekstra indsats, idet det offentlige alligevel tager langt det meste af fortjenesten. Mange ganske almindelige familier med almindelige indkomster vil blive udsat for, at skatter og afgifter overstiger 60 pct. af deres indkomst.

Der er heller ingen tvivl om, at det høje skattetryk udmønter sig i større pris- og lønstigninger, end vi ellers ville have set, og at det dermed udhuler virksomhedernes konkurrenceevne over for udlandet. Vi har adskillige eksempler på, at den høje formueskat og de store skatter ved generationsskifte virker stærkt hæmmende især for de mindre virksomheders udviklingsmuligheder.

Det høje skattetryk er også hovedårsagen til, at sort arbejde har taget et så stort omfang, som tilfældet er, og de høje danske afgifter har skabt betydelige problemer med grænsehandelen.

Der er altså mange gode grunde til, at en sænkning af skattetrykket bliver et af regeringens hovedmål for de kommende års økonomiske politik.

Men jeg må endnu en gang understrege, at den økonomiske baggrund skal være i orden, før der kan blive tale om generelle skattelettelser. Tre betingelser må være opfyldt, før vi for alvor kan sænke skatterne: For det første må den forbedring af betalingsbalancen, som indtrådte i løbet af 1987, fortsætte. For det andet må den private opsparring øges. For det tredje må det sikres, at udgifterne for den samlede offentlige sektor ikke stiger målt i faste priser i de kommende år, og det vil sige, at alle merudgifter må findes via omprioritering inden for andre områder.

Hvad betalingsbalancen angår, har den vist klare tegn til forbedring i løbet af 1987. Vi må forvente, at underskuddet i 1987 bliver næsten halveret i forhold til det rekordstore underskud i 1986, og vi forventer en yderligere forbedring her i 1988. Skal målsætningen om at fjerne betalingsbalanceunderskuddet realiseres, er det bydende nødvendigt, at konkurrenceevnen forbedres yderligere. Meget beskedne lønstigninger i de kommende overenskomstperioder er en helt klar forudsætning herfor.

Den private opsparring er forøget i løbet af 1987 som følge af skattereform og kartoffelkur. Det er dog langtfra tilstrækkeligt, og derfor har regeringen nedsat et udvalg, der skal komme med forslag til, hvordan vi fremmer den private opsparring gennem opsparingsfremmende incitamenter.

Pensionsopsparingen bidrager væsentligt til den private opsparring, og derfor ville det kunne aflaste finanspolitikken, såfremt større grupper af befolkningen etablerede private pensionsordninger, og derfor håber regeringen, at de netop indledte trepartsforhandlinger om pensionsordninger vil få et positivt forløb. Men det er vigtigt, at sådanne pensionsordninger giver en reel forøgelse af opsparringen. Der må ikke blot blive tale om en omfordeling af opsparringen i samfundet. Rigtigt udformet vil supplerende private pensionsordninger kunne give et vigtigt bidrag til at øge den samlede opsparring.

Den tredje betingelse, der skal opfyldes, før vi kan sænke skattetrykket, er, at de samlede offentlige udgifter ikke stiger målt i faste priser. Det vil kræve en ganske betydelig indsats at holde de statslige og de kommunale udgifter i ro. Fra 1987 til 1988 stiger de offentlige netoudgifter med 1,2 pct. i faste priser, og bruttoudgifterne vokser med 2,2 pct. i faste priser.